

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף ט.

חמורה אחת או שתיים שלא ביכרו, וילדו כדלהלן, מה הדין למשנתנו?

אחת ביכרה ואחת לא	ב' חמוריו שביכרו	חמורה אחת	
נותן טלה א' לכהן	נותן ב' טלאים לכהן	נותן טלה לכהן	ילדו ב' זכרים
מפריש טלה א' לעצמו	נותן טלה א' לכהן	מפריש טלה לעצמו ¹	ילדו זכר ונקבה
מפריש טלה א' לעצמו	נותן טלה א' לכהן, ומפריש טלה א' לעצמו	----	ב' זכרים ונקבה
מפריש טלה א' לעצמו	מפריש ב' טלאים והם לעצמו	-----	ב' נקבות וזכר אחד, או ב' זכרים וב' נקבות

חמורה שלא ביכרה ויצאו שתי זכרים כאחד מה הדין?

אליבא דר' יוסי הגלילי	אליבא דתנא דמתניתין	
שניהם קדושים	רק אחד מהן קדוש	לר' ירמיה והברייתא
רק אחד מהן קדוש ²	רק אחד מהן קדוש	לאביי

בכורות דף ט:

למסקנת סוגיין דמשמע דבעינן כוליה רחם לקדש, באיזה מקרים הוי חציצה? [תוד"ה אמר].

דבר אחר	אחותו	מין במינו	
חוצץ	אם כרכתו כולו: חוצץ אם מקצת פנוי: לא חוצץ	אינו חוצץ	לתי' א'
חוצץ	חוצץ	אינו חוצץ	לתי' ב'

כיצד דורשים ר' יהודה ור"ש שנחלקו בדין פטר אם אסור בהנאה חמור את הפסוקים דלהלן?

לא תגוז בכור צאנך	לא תעבוד בבכור שורך	
אבל אתה גוזז בשותפות הגוי ⁵	שאין בכור אדם אסור בהנאה ⁴	לר' יהודה אסור ³
אבל אתה גוזז פטר חמור ⁶	שאין בכור אדם אסור בהנאה	לר' שמעון מותר (קודם עריפה)

¹ הוא צריך להפריש טלה כדי לחלל עליו את הקדושת בכור, אבל יכול לעכב אותו לעצמו, כיון שהכהן הוא מוציא מחבירו - שעליו להביא ראיה בעדים שהזכר יצא תחילה. וכאן אין איסור אצלו, דאפי' פטר חמור גמור שפדאו בשה אין קדושה לא בו ולא בפדיונו, אלא רק ממונא אית לכהן עליה, והכא דספק הוא ליכא גזל ומעכבו לעצמו.

² דיש מיעוט "הזכרים לה" שרק בבכור בהמה טהורה שניהם קדושים לר' יוסי הגלילי, אבל בבכור בהמה טמאה לא קדשי שניהם, אלא רק אחד מהן קדוש.

³ דס"ל שאין לך דבר שצריך פדיה והקפידה עליו תורה שאם אתה פודה שלא בשוויו תפדה דוקא בשה שאינו אסור בהנאה.

⁴ וכתב שורך - ב"ק' אטו מה שכתב בצאנך - שבא למעט שלך ולא שותפות גוי, אבל לר"ש באמת קשה.

⁵ ר' יהודה לטעמו דס"ל דבכור שיש לך בו שותפות עם גוי קדוש בבכורה, ורק נתמעט מגיזה.

⁶ דמכאן שמותר בהנאה, וס"ל שבשותפות עכו"ם אינו קדוש - ולא צריך לזה קרא להתיר גיזה.

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף ט:

דברים דלהלן האם מטמאים טומאת אוכלין?

דברים שאסורים רק באכילה ²	דברים שאסורים גם בהנאה ¹	לרבנן
מטמאים טומאת אוכלים		לר' שמעון
מטמאים טומאת אוכלים	לא היה לו שעת הכושר: לא מטמא ³ היה לו שעת הכושר: מטמא ⁴	

¹ כגון: ערלה, כלאי הכרם, שור הנסקל, עגלה ערופה, ציפורי מצורע, פטר חמור, בשר וחלב (בבשר וחלב פליג ר"ש וס"ל שמותר בהנאה - כדלהלן).

² אבל מותר אתה ליהנות מהם ולהאכילם לאחרים - דהיינו עכו"ם.

³ דכתיב "מכל האוכל אשר יאכל" - אוכל שראוי להאכילו לאחרים (עכו"ם) מטמא טומאת אוכלים ואוכל שאין אתה ראוי לאכילו לא מטמא. והגם ששור הנסקל ועגלה ערופה - בחייהם הם מותרים בהנאה אליבא דר"ש, לא נקרא שמחמת זה יש להם שעת הכושר, דהרי הם אסורים באכילה משום אבר מן החי.

⁴ וזה הטעם שבבשר וחלב מודה ר"ש שמטמא טומאת אוכלין, דהרי היה לו שעת הכושר קודם שבישלו. אכן בהמשך הסוגיא מבואר שלר"ש יש עוד טעם שבשר וחלב מטמא טומאת אוכלין, שהוא לשיטתו ס"ל שאין בשר וחלב אסור בהנאה.